

Gradski ured za zdravstvo

Uputa

**za zaposlene koji rade sa živežnim namirnicama
u skladu s čl. 43 st. 1 br. 1 Zakona o sprečavanju zaraza**

Poštovane dame i gospodo!

U živežnim namirnicama se vrlo lako mogu razmnožavati uzročnici bolesti. Čovjek koji pojede namirnicu koja sadrži uzročnike bolesti može se teško razboljeti. Ako se takve namirnice prodaju ili poslužuju u ugostiteljskim objektima ili zajedničkim ustanovama, to može pogoditi **vrlo velik broj ljudi**.

Zbog toga ne smijete raditi sa živežnim namirnicama ako imate bolesti koje uzrokuju određeni uzročnici.

O kojim se bolestima radi?

Radi se o ***sljedećim bolestima***:

- tifus, paratifus, kolera, dizenterija, salmoneloza i ostale crijevne zarazne bolesti
- hepatitis A ili hepatitis E
- inficirane rane ili kožne bolesti ako postoji mogućnost da se uzročnici bolesti prenesu u namirnice

Kako prepoznati te bolesti?

Samo liječnik može ustanoviti imate li neku od navedenih bolesti. No postoje ***određeni znakovi bolesti (simptomi)*** koji upućuju na postojanje bolesti i koje se najčešće može lako prepoznati. To su:

- ***proljev (tri ili više rijetkih stolica dnevno)***
- ***visoka temperatura s jakim bolovima u glavi, trbuhu i zglobovima i proljev ili začepljenost***
- ***žučkasta boja kože i očiju, svijetla stolica, tanak urin***
- ***rane ili otvorena mjesta od kožnih bolesti koja su crvena, ljepljiva, vlažna ili otečena***

Što trebate učiniti ako ustanovite da imate takve znakove bolesti?

Ako primijetite da imate jedan ili više navedenih znakova bolesti, ne smijete raditi sa živežnim namirnicama. Odmah posjetite liječnika! Recite Vašem liječniku da radite sa živežnim namirnicama. Također trebate odmah obavijestiti Vašeg poslodavca!

Ako ne obavijestite Vašeg poslodavca ili ako nastavite obavljati Vašu djelatnost usprkos bolesti, morate računati na **novčanu kaznu do 25.000 eura odnosno na kaznu zatvora do pet godina.**

Čovjek može biti prijenosnik bolesti iako se ne osjeća bolesnim!

Određeni uzročnici bolesti mogu se još dugo nakon oboljenja nalaziti u stolici iako više **nema znakova bolesti:**

- salmonele
- shigele
- vibrioni kolere
- enterohemoragična Escherichia coli (EHEC)

Liječnik može analizom uzorka stolice ustanoviti jeste li prijenosnik tih bolesti. Ako se u stolici nalaze uzročnici bolesti ***također ne smijete obavljati gore navedene djelatnosti!***

Znači li to da osobe koje u stolici imaju uzročnike bolesti ili koje imaju neki od navedenih simptoma uopće ne smiju ići na posao?

Zabrana rada odnosi se ***samo na rad sa živežnim namirnicama.*** To znači da, ako Vam to Vaše zdravstveno stanje dopušta, ***u drugim područjima*** (npr. u uredu) smijete raditi.

Što znači "rad sa živežnim namirnicama"?

U rad sa živežnim namirnicama spadaju sve djelatnosti:

- a) u kuhinjama ugostiteljskih objekata i ostalih ustanova gdje se priprema hrana za više ljudi.***
- b) u pripremi, obradi ili stavljanju u promet namirnica.***
- c) Važno je da tu spadaju i sve djelatnosti kod kojih se dolazi u dodir s namirnicama samo preko predmeta za svakodnevnu upotrebu (npr. prilikom čišćenja namirnica).***

Kako možete doprinijeti sprečavanju infekcija uzrokovanih neispravnim namirnicama?

Prenošenje uzročnika bolesti može se spriječiti pravilnom higijenom. Tome možete pridonijeti ako se **pridržavate nekoliko jednostavnih pravila:**

- *Prije svakog početka rada, prije svake nove faze rada i nakon svakog odlaska na zahod, kao i prije i poslije obroka, dobro operite ruke tekućim sapunom pod tekućom vodom. Ruke osušite jednokratnim ručnikom.*
- *Prije početka rada skinite prstenje (također i vjenčano prstenje) i sat s ruke.*
- *Nosite čistu zaštitnu odjeću.*
- *Nemojte kašljati ili kihati u namirnice.*
- *Prekrijte male otvorene rane na dlanovima ili rukama vodonepropusnim flasterom.*

Koje su dužnosti poslodavca?

- Vaš poslodavac smije Vas zaposliti da radite sa živežnim namirnicama **samo ako** ste predočili **potvrdu** ureda za zdravstvo!
- **On Vas nakon početka rada treba nanovo poučiti i tu obuku ponavljati svake dvije godine.** Vaše sudjelovanje u obuci poslodavac mora pismeno dokazati.
- Poslodavac mora čuvati dokaz o posljednjoj obuci zajedno s potvrdom **na mjestu rada** da bi ih mogao pokazati prilikom kontrole.